

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 10Csp/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200799
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5418200799.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Andreou Novotnou v spore medzi žalobkyňou: V. Y., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom A. E. - I. O. XXX, zastúpená: Poradenské a právne centrum ochrany spotrebiteľa, so sídlom Liptovský Mikuláš, Vrbická 1894/10, IČO: 52317226 a žalovaným: DPS financial consulting, s. r. o. , so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 46 713 930, právne zastúpený: PETKOV & Co s. r. o. , so sídlom Bratislava, Na vřšku 12, IČO: 50 430 742, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom I. U., katastrálny odbor, pre okres I. U., obec A. E., katastrálne územie I. O. na liste vlastníctva č. XXX ako stavba - rodinný dom súp. č. XXX a pozemky -- parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc. č. XXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX mX a parc. č. XXX, druh pozemku záhrada o výmere XXX m2 nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného: DPS financial consulting, s. r. o. , so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 46 713 930, ktorého vklad bol povolený Správou katastra I. U. dňa XX.XX.XXXX pod č. V XXXX/XX.

II. Žalobkyňa m á proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu osobne dňa 17.05.2018 žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu I. U., pre okres I. U., obec A. E., katastrálne územie (ďalej len k.ú.) I. O. ako rodinný dom súp. č. XXX a pozemky parcely KN-C č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2 a KN-C č. XXX, záhrady o výmere XXX m2 nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného.

2. Žalobu odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou vyššie uvedených nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, k.ú. I. O.. Žalobkyňa v minulosti (konkrétne dňa 09.12.2003) uzatvorila na uvedené nehnuteľnosti Zmluvu o zriadení záložného práva k Zmluve o úvere č. XXX/XXXX/XXHU (ďalej len „zmluva o úvere“), ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra I. U. dňa XX.XX.XXXX pod č. V XXXX/XX. Žalobkyňa uvedenou záložnou zmluvou poskytla zabezpečenie zmluvy o úvere v znení jej dodatkov uzatvorenej medzi dlžníkom D. A., bytom I. U., D. XXXX/XX a veriteľom OTP Banka Slovensko, a.s.. Vzhľadom k nesplácaniu úveru dlžníkom D. A. veriteľ OTP Banka Slovensko, a.s. vyhlásil dňa 08.11.2012 úver za predčasne splatný a týmto okamihom začala plynúť premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky, ako aj záložného práva zriadeného na jej zabezpečenie. Dňa 06.12.2017 bola medzi OTP Banka Slovensko, a.s. ako postupcom a spoločnosťou DPS financial consulting, s. r. o. (žalovaný) ako postupníkom uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Následne sa žalobkyňa na základe písomnej korešpondencie od spoločnosti DUPOS

Dražobná, spol. s r.o. dozvedela, že na nehnuteľnosti v jej vlastníctve, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, k.ú. I. O., sa má konať dobrovoľná dražba, ktorej termín bol stanovený na deň: 22.05.2018 o 11.00 hod. s miestom konania dražby: D. business hotel U., O. D., ul. 1. mája XXXX/XXX, H. S2 na 2. poschodí. Žalovaný sa snaží nezákonne vykonať dobrovoľnú dražbu, pričom žalobkyňa má za to, že záložné právo, ktoré je vyznačené v časti C LV č. XXX na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 09.12.2003, ktorej vklad bol povolený Správou katastra I. U. pod č. V XXXX/XX dňa XX.XX.XXXX, je premlčané. Žalobkyňa zároveň vzniesla námietku premlčania uvedeného záložného práva. Žalobkyňa ďalej uviedla, že k otázke premlčania záložného práva sa vyjadril aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp.zn. 21Cdo 2185/2009, kde uviedol, že záložné právo je právom, ktoré podlieha premlčaniu, lebo nejde o majetkové právo, na rozdiel od vlastníckeho práva, ktoré by bolo z premlčania vylúčené, aj keď má takisto vecnoprávnú povahu. Najvyšší súd Českej republiky vyslovil v tomto rozsudku taktiež možnosť dovoľávať sa ochrany v prípade premlčania záložného práva proti záložnému veriteľovi nielen prostredníctvom námietky premlčania, ale aj prostredníctvom samostatnej žaloby o určenie, že tu záložné právo nie je. Záložný dlžník sa môže brániť proti právu záložného veriteľa na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňaženého zálohu nielen obranou proti návrhu záložného veriteľa na speňaženie zálohu, ale takisto prostredníctvom žaloby o určenie, že tu záložné právo nie je (napr. určením, že vec nie je zaťažená záložným právom). Žalobkyňa podporne taktiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21Cdo1918/2005 zo dňa 25.04.2007, v ktorom tento súd vyjadril právny názor zásadného významu o premlčateľnosti záložného práva, s ktorým sa žalobkyňa plne stotožňuje. Najvyšší súd Českej republiky dôvodil: Premlčacia doba záložného práva je trojročná a beží od dňa, kedy právo mohlo byť vykonané prvýkrát, t.j. odo dňa, kedy vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu (§ 101 Občianskeho zákonníka). Ak však bolo záložné právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčí sa za desať rokov odo dňa, kedy malo byť podľa rozhodnutia plnené (§ 110 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka). V prípade, že záložné právo bolo záložným dlžníkom písomne uznané čo do dôvodu a výšky, premlčí sa za desať rokov odo dňa, kedy k uznaniu došlo alebo, ak bola v uznaní uvedená lehota k plneniu, od uplynutia tejto lehoty (§ 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka). Túto právnu argumentáciu si osvojili aj slovenské súdy - napr. Okresný súd Humenné v rozsudku sp.zn. 6C/15/2013 zo dňa 13.06.2013 alebo Okresný súd Pezinok v rozsudku sp.zn. 5C/257/2011 zo dňa 03.06.2013 a podobne. Žalobkyňa ďalej uviedla, že záložné právo sa v danom prípade mohlo prvýkrát vykonať dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, takže týmto okamihom začala plynúť premlčacia doba záložného práva, ako aj premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu elektronicky dňa 18.07.2018, ktorým žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konanie v rozsahu 100%. V prvom rade uviedol, že žalobkyňa v žalobe neuviedla (netvrдила) žiadnu skutočnosť, ktorá by preukazovala, že k zániku záložného práva skutočne došlo, resp. že záložné právo v súčasnosti neexistuje. Žalovaný ďalej vzniesol námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keďže záložné právo s poukazom na § 151m ods. 1 písm. a) až i) Občianskeho zákonníka zaniká len na základe týchto taxatívne stanovených zákonných dôvodov, pričom premlčanie záložného práva nespôsobuje zánik záložného práva. Aj premlčané záložné právo existuje a môže (a má) byť zapísané v katastri nehnuteľností, keďže stále nehnuteľnosť (vec) zaťažuje „cudzím právom“ a stále ho možno vykonať zákonom ustanoveným spôsobom, a to až do okamihu, kedy voči nemu dlžník právne relevantným spôsobom nevznesie námietku premlčania. V danom prípade však záložné právo premlčané nie je a žalovaný v súlade s § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka môže uspokojiť svoju premlčanú pohľadávku výkonom záložného práva bez akýchkoľvek obmedzení: „Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.“ Ak by súd v tomto konaní žalobe vyhovel, a to len v dôsledku premlčania zabezpečeného dlhu, žalovaného by ako záložného veriteľa contra legem a porušujúc princíp legality štátnej moci podľa článku 2 ods. 2 Ústavy SR zbavil jeho záložného práva, ktoré trvá a stále mu patrí. Súčasne by bola aj žalobkyňa ako záložný dlžník zbavená možnosti plniť svoj naturálny dlh dobrovoľne napríklad tým, že by umožnila záložnému veriteľovi speňažiť záloh napr. v procese dobrovoľnej dražby a dosiahnuť tak uspokojenie jeho zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Osobitný význam má skúmať, či došlo k premlčaniu záložného práva súčasne s premlčaním zabezpečenej pohľadávky alebo neskôr. V zásade platí, že k premlčaniu záložného práva dôjde súčasne s premlčaním zabezpečenej pohľadávky, keďže právo na zaplatenie pohľadávky, rovnako ako právo vykonať záložné právo za účelom uspokojenia tejto pohľadávky je možné po prvýkrát vykonať dňom

nasledujúcim po dni splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Termín „vykonať právo“ po prvý raz má osobitný význam vo vzťahu k záložnému právu, ktoré sa „vykonáva“ právne kvalifikovaným spôsobom podrobne upraveným právnymi normami. Výkon záložného práva je proces smerujúci k speňaženiu zálohu a použitiu peňažného výťažku zo speňaženia na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa. V rámci tohto výkonu, ktorý sa začne písomným oznámením o začatí výkonu záložného práva (§ 151l Občianskeho zákonníka), je potom záložný veriteľ oprávnený uspokojiť svoju zabezpečenú pohľadávku spôsobom určeným v záložnej zmluve alebo predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe a podobne. Tomuto záveru o výklade pojmu „výkon práva“ v kontexte premlčania vecného práva (záložného práva) nasvedčuje aj § 109 Občianskeho zákonníka upravujúci premlčanie iného vecného práva a síce práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. V prípade záložného práva sa záložné právo premlčí, ak súčasne uplynula premlčacia doba, ktorá je v zásade tri roky odo dňa, kedy mohol záložný veriteľ prvý raz pristúpiť k výkonu záložného práva spôsobom podľa § 151l Občianskeho zákonníka, čo je okamih, kedy sa dlžník dostal do omeškania so zabezpečenou pohľadávkou a súčasne záložný veriteľ počas premlčacej doby nezačal s výkonom záložného práva. V súčasnosti je právna teória i súdna prax jednotná v otázkach právnych dôsledkov premlčania subjektívneho práva všeobecne. Samotným uplynutím premlčacej doby sa medzi veriteľom a dlžníkom v záväzkovom vzťahu v zásade nič nemení. Právo veriteľa voči dlžníkovi naďalej existuje (hoci je premlčané) a dlžníkov dlh voči veriteľovi stále trvá. Zdanlivo špecifická je situácia v prípade záložného práva, ale nie je tomu tak. Dôsledky premlčania záložného práva sú identické s dôsledkami premlčania akéhokoľvek iného premlčateľného subjektívneho práva všeobecne. V nedávnej rozhodovacej činnosti súdov, na ktoré odkazuje aj žalobkyňa v tomto konaní, sa objavili rôzne „kontroverzné“ rozsudky, v ktorých súdy určili, že „tu záložné právo nie je“ alebo že „nehnutelnosť nie je zaťažaná záložným právom“, inými slovami, že záložné právo zaniklo a neexistuje s odôvodnením, že je premlčané, nemožno ho vykonať a keďže právny vzťah „záložného práva“ nie je typickým záväzkovo-právnym „veriteľsko-dlžníckym“ vzťahom medzi záložným veriteľom a záložným dlžníkom (pohľadávka - dlh - solúcia - zánik dlhu), nie je ani prípadne dobrovoľné plnenie „pojmovovo možné“. Záložný dlžník nemôže z povahy veci dobrovoľne „plniť svoj premlčaný dlh“ a privodiť tak zánik svojho už „naturálneho záväzku“ solúciou, keďže žiadny naturálny záväzok neexistuje. S týmito názormi sa žalovaný nestotožňuje a nesúhlasí ani s názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21Cdo 2185/2009, na ktorý v žalobe poukázala žalobkyňa. V danom prípade však záložné právo žalovaného premlčané nie je, keďže, ako vyplýva z LV č. XXX, k.ú. I. O., právny predchodca žalovaného započal výkon záložného práva už v roku XXXX, o čom svedčí informatívna poznámka č. XX/XX o oznámení o začatí výkonu záložného práva právnym predchodcom žalovaného (OTP Banka Slovensko, a.s.). Začatím výkonu záložného práva začala premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu spočívať a spočíva do súčasnosti. Žalobkyňa už v roku 2013 podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého Okresný súd I. U. v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/118/2013 uznesením zo dňa 19.10.2013 uložil právnemu predchodcovi žalovaného zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby predajom predmetných nehnuteľností do doby právoplatného skončenia uvedenej veci. Rovnako v súčasnosti žalovaný nemôže vykonať svoje záložné právo, nakoľko mu v tom bráni neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Dolný Kubín pod sp.zn. 6Csp/17/2018.

4. K vyjadreniu žalovaného k žalobe sa žalobkyňa vyjadrila podaním doručeným súdu osobne dňa 19.10.2018 (tzv. replika), v ktorom uviedla, že na požadovanom určení má naliehavý právny záujem, ktorý spočíva predovšetkým v ochrane jej vlastníckeho práva pred nezákonne konanou dražbou, keď súdne konanie voči úverovému dlžníkovi bolo zastavené z dôvodu, že žalobca po výzve súdu, že žaluje premlčanú pohľadávku, zobral žalobu späť. Aj v uznesení, ktorým bolo vydané neodkladné opatrenie, súd konštatoval, že záložné právo sa javí ako premlčané, pričom aj napriek tomu žalovaný pokračuje v úkonoch smerujúcich k výkonu záložného práva, takže z dôvodu právnej istoty a ochrany jej vlastníckeho práva sa domáha požadovaného určenia. Žalobkyňa zároveň poukázala na preventívny charakter takejto žaloby, lebo pokiaľ by jej súd vyhovel, definitívne by sa do budúcnosti odvrátili prípadné spory o neplatnosť dobrovoľnej dražby z dôvodu premlčania. V tomto smere žalobkyňa poukázala na rozsudok Okresného súdu Humenné sp.zn. 6C/15/2016 zo dňa 13.06.2013, ktorým tento súd obdobnej žalobe vyhovel a tiež na rozsudok Okresného súdu Pezinok sp.zn. 5C/257/2011 zo dňa 03.06.2013. Žalobkyňa opätovne poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21Cdo 2185/2009. Žalobkyňa ďalej uviedla, že sú právne nezmyselné tvrdenia žalovaného o tom, že premlčacia doba záložného práva spočíva a neplynie v dôsledku, že bola na LV č. XXX, k.ú. I. O., vyznačená informatívna poznámka č. XX/XX. Je síce pravdou, že v roku XXXX predchádzajúci záložný veriteľ začal výkon záložného práva na základe Zmluvy o vykonaní dražby zo dňa 03.07.2013, čím došlo aj k vyznačeniu poznámky č. XX/XX na LV č. XXX. Tento výkon záložného práva však trval len

do 03.10.2013, kedy DRAŽOBNÍK, s.r.o., ktorý bol poverený realizáciou dobrovoľnej dražby, upustil od dražby a od výkonu záložného práva. Na základe uvedeného je zrejmé, že premlčacia doba mohla spočívať maximálne od 03.07.2013 do 03.10.2013, pričom od nasledujúceho dňa nerušene plynula ďalej, čo má za následok premlčanie záložného práva. Okrem toho žalovaný obchádza fakt, že na to, aby premlčacia doba spočívala, musí záložný veriteľ v začatom konaní riadne pokračovať, čo nie je tento prípad. Samotný fakt, že na LV č. XXX figurujú niektoré neaktuálne zápisy z minulosti, znamená len toľko, že nedošlo k ich technickému výmazu z príslušného LV. Ďalej tvrdenia žalovaného o tom, že pokiaľ by súd žalobe vyhovel, zbavil by žalobkyňu možnosti dobrovoľne plniť premlčaný dlh, sú absolútne nelogické, pretože jednak žalobkyňa nie je dlžník a hlavne, že žalobkyňa dostatočne preukázala, že určite nechce dobrovoľne plniť predmetný dlh, ktorý je navyše dlhom inej osoby.

5. K uvedenému vyjadreniu žalobkyne sa žalovaný vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu elektronicky dňa 07.02.2019 (tzv. duplika), v ktorom sa v celom rozsahu pridržiaval svojich dovtedajších vyjadrení. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 5C/125/2013 zo dňa 04.10.2017, pričom uviedol, že v tomto rozsudku uvedený súd podrobne a presvedčivo zdôvodnil otázku premlčania záložného práva a otázku spočívania premlčacej lehoty z dôvodu nariadenia neodkladného opatrenia. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že keďže predbežným opatrením bolo záložnému veriteľovi zakázané uskutočniť dražbu založených nehnuteľností, záložný veriteľ preto nemohol vykonávať úkony smerujúce k vykonaniu dobrovoľnej dražby, v dôsledku čoho premlčacia doba u pohľadávky a u práva uspokojiť sa výkonom záložného práva môžu plynúť a skončiť rozdielne. Žalovaný ďalej uviedol, že z listinného dôkazu - Oznámenie o upustení od dražby zo dňa 03.10.2013, predloženej žalobkyňou, je zrejmé, že dražobník, ktorý pre právneho predchodcu žalovaného mal vykonať dražbu za účelom vykonania záložného práva, od tejto dražby upustil s poukazom na § 19 ods. 1 písm. h) zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov. K upusteniu od výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby v októbri 2013 teda nedošlo z vôle právneho predchodcu žalovaného ako záložného veriteľa, ale v dôsledku rozhodnutia súdu - predbežného opatrenia, ktorého vydanie neinicioval právny predchodca žalovaného, ani vtedajší dražobník.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 17.06.2019 v neprítomnosti žalovaného, za ktorého sa na pojednávanie dostavil jeho právny zástupca. Na pojednávanie sa dostavila žalobkyňa a jej zástupca, ktorého si žalobkyňa v postavení spotrebiteľa zvolila v priebehu toho konania v súlade s § 291 ods. 1 CSP.

7. Na pojednávaní žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu zotrvala na podanej žalobe. Ďalej doplnila, že nikdy nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky voči dlžníkovi D. A. na spoločnosť DPS financial consulting s.r.o.. Predložila Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 06.12.2017, v katastri nehnuteľností zapísanú pod č. 2121/17, ku ktorej uviedla, že jednak článok X - Predmet postúpenia je neurčitý, pretože nie je určená presná suma, ktorá sa postupuje, nie je určený ani len spôsob jej výpočtu, je tam uvedená len suma 2.715.458,- eur, ako celá suma pohľadávok voči mnohým dlžníkom, pričom vo vzťahu k dlžníkovi D. A. je uvedené len číslo zmluvy o úvere a výška poskytnutého úveru bez konkrétnej špecifikácie, aká presná suma má byť predmetom postúpenia. Zároveň za postupcu OTP Banka Slovensko, a.s. predmetnú zmluvu o postúpení pohľadávky podpísal člen predstavenstva M.. Z. G. a M.. G. Y., riaditeľka odboru banky, pričom v zmysle obchodného registra, ako aj dokumentov banky takúto zmluvu mohli podpísať minimálne dvaja členovia predstavenstva, pričom M.. G. Y. nikdy nebola členom predstavenstva banky, nikdy nemala ani plnú moc na podpis takejto zmluvy, čoho dôkazom je jednak hlavička zmluvy, kde nie je uvedené splnomocnenie, ako aj článok 11 tejto zmluvy - zoznam príloh, kde taktiež nie je uvedená plná moc na podpis tejto zmluvy. Zmluva o postúpení pohľadávky je preto neplatná, jednak z dôvodu neurčitosti predmetu postúpenia a jednak z dôvodu nedostatku oprávnenia M.. G. Bratovej na podpis tejto zmluvy. Vzhľadom k vyššie uvedenému nikdy nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na spoločnosť DPS financial consulting, s. r. o. (žalovaný), a teda nikdy nemohla táto spoločnosť platne nadobudnúť oprávnenie záložného veriteľa. Pokiaľ ide o premlčanie záložného práva žalobkyňa uviedla, že už v čase podpisu tejto podľa nej neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky záložné právo bolo premlčané, keďže vyhlásenie úveru za predčasne splatný bolo dňa 08.11.2012, takže nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia doba aj pre záložné právo. Pokiaľ ide o dražbu vykonávanú spoločnosťou DRAŽOBNÍK, s.r.o., tak táto spoločnosť dňa 03.10.2013 upustila od výkonu dražby, pričom aj predbežné opatrenie, vydané súdom v rámci tejto dražby, sa vzťahovalo len k spoločnosti DRAŽOBNÍK, s.r.o. a nevzťahovalo sa k spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s.,

príčom teoreticky, aby premlčacia doba spočívala, tak spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. by musela riadne pokračovať vo výkone záložného práva, pričom tak neurobila. Táto spoločnosť nijakým spôsobom nekonala, pričom v zmysle článku 8 zmluvy o zriadení záložného práva mala minimálne 5 rôznych spôsobov ako realizovať záložné právo, čo nikdy neurobila. Záložné právo spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s. je preto premlčané. A bolo premlčané už aj v čase uzatvorenia neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky, pričom žalovaný nikdy platne nenadobudol pohľadávku, ani sa nestal záložným veriteľom.

8. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu sa na pojednávaní pridržiaval svojich písomných vyjadrení k žalobe. Ďalej uviedol, že čo sa týka ďalších skutočností uvádzaných žalobkyňou až na pojednávaní, tieto nie sú súčasťou žaloby, a to v dôsledku nedodržania formy zo strany žalobkyne. Zmenou žaloby v zmysle § 140 ods. 2 CSP je doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdných v žalobe. Zmena žaloby je nepochybne podaním v zmysle § 123 ods. 2 CSP a v zmysle § 123 ods. 1 CSP. Nakoľko takéto podanie žalovanému nebolo doručené, nejde o zmenu žaloby. Čo sa týka údajnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, žalobkyňa opomenula zohľadniť § 15 ods. 1 a § 16 Obchodného zákonníka. V obchodných stykoch totiž dochádza k situácii, že nie každý právny úkon robí za spoločnosť konateľ alebo iný člen predstavenstva ako štatutár. Úplne bežne dochádza k právnym úkonom, ktoré v mene spoločnosti robí osoba odlišná od štatutárneho orgánu, ktorá pri prevádzke podniku bola poverená určitou činnosťou, v takomto prípade je splnomocnená na všetky právne úkony súvisiace s touto činnosťou. V zmysle § 16 Obchodného zákonníka zaväzuje obchodnú spoločnosť aj také konanie, pri ktorom osoba svoje poverenie prekročila a spoločnosť nie je takýmto konaním zaviazaná len vtedy, ak druhá strana vedela, že konajúca osoba nie je na takéto konanie oprávnená. Žalobkyňa žiadny takýto dôkaz o vedomosti žalovaného, že konajúce osoby, ktoré podpisovali za banku zmluvu o postúpení pohľadávky, neboli oprávnené za banku ako osoby poverené konať, nepredložila. Preto je banka zmluvou o postúpení pohľadávky viazaná. A rovnako je záväzná aj pre žalovaného. Dôvod údajnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je preto v tomto ohľade nedôvodný. Rovnako pokiaľ žalobkyňa dôvodí tým, že pri konkretizovaní pohľadávok nie je výška odplaty za pohľadávku, v tomto smere žalovaný uviedol, že nie je vylúčené, aby odplata za súbor pohľadávok bola stanovená úhrnom. Ak sa postupuje napr. 5 pohľadávok, nie je vylúčené, že odplata za postúpenie bude stanovená ako jedna suma za celý tento súbor. Stanovenie odplaty za postúpenie súboru pohľadávok súhrnom nerobí zmluvu o postúpení pohľadávok neplatnou. Čo sa týka veci samej a skutočností uvádzaných doteraz, žalovaný poukázal na vzájomný vzťah medzi zabezpečenou pohľadávkou ako hlavným záväzkom a záväzkom záložcu voči záložnému veriteľovi ako záväzku, ktorý je akcesorický k hlavnému záväzku. Súd na pojednávaní uvádzal v stručnosti poukazy na závery tunajšieho súdu v iných konaniach, ktoré však boli urobené v čase, keď platilo protiústavné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. V súčasnosti sa však aj na spotrebiteľské spory má aplikovať § 100 ods. 1 a § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Samozrejme neopomínajúc ani § 54a Občianskeho zákonníka, avšak tento v ich argumentácii nemá relevanciu. V zmysle § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa záložné práva nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. V zmysle § 100 ods. 1 druhá veta a nasl. Občianskeho zákonníka na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo priznať. Ako už vyššie uviedol, v tomto prípade tu existujú dva právne vzťahy. Jednak vzťah hlavný medzi veriteľom a dlžníkom a vzťah akcesorický medzi záložcom a záložným veriteľom. Pokiaľ nie je naplnená hypotéza § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka k hlavnému záväzkovému vzťahu, t.j. pohľadávke zabezpečenej záložným právom, nemôžu účinky premlčania dopadať na akcesorickú pohľadávku. Pretože záložné právo sa nepremlčuje skôr, ako zabezpečená pohľadávka, čo pre súd musí znamenať, že najskôr by musel prihliadnuť na to, že sa dlžník dovoľá premlčania hlavnej pohľadávky a až následne je možné namietat' premlčanie záložného práva ako akcesorického. Podľa žalovaného ako veriteľa v súčasnosti táto hlavná pohľadávka premlčaná nie je, pretože dlžník sa nedovoľal premlčania. Naopak, žalovaný ako právny nástupca banky disponuje právoplatným rozhodcovským rozsudkom vydaným Rozhodcovským súdom zriadeným pri asociácii bánk, avšak exekučný súd exekúciu zastavil. Pre predmet tohto sporu je podstatné to, že žalobkyňa relevantným spôsobom nepreukázala, že by sa bol dlžník hlavného záväzku účinne premlčania voči zabezpečovanej pohľadávke dovoľal. Rovnako ani skutočnosť, že tunajší súd vyzval žalobkyňu na podanie nesprávnej žaloby, žalobkyňu neoprávňuje týmto preukazovať naliehavý právny záujem. Žalobkyňa mala možnosť podať aj voči tomuto výroku uznesenia tunajšieho súdu odvolanie. Aj keby hlavná zabezpečená pohľadávka bola skutočne premlčaná, a teda dlžník sa premlčania riadne dovoľal, súd nemôže vysloviť záver, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom. Občiansky zákonník totiž celkom presne a jednoznačne uvádza v § 151md ods. 1, v ktorých prípadoch záložné právo zaniká. Jedná sa pritom o taxatívny výpočet, pretože

v uvedenom ustanovení nie je použité slovo „najmä“ alebo iný ekvivalent, z ktorého by bolo možné dovodiť, že toto zákonné ustanovenie má demonštratívnu povahu. Záložné právo teda môže zaniknúť jedine a výlučne z tých zákonných dôvodov, ktoré zákon ako dôvod zániku záložného práva ustanovuje. Žalobkyňa opiera neexistenciu záložného práva premlčaním záložného práva. Premlčanie záložného práva nie je dôvodom zániku záložného práva. V tomto možno poukázať aj na § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je pohľadávka zabezpečená záložným právom premlčaná, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať uspokojenia zo zálohu. Ak teda premlčaním záložné právo nezanklo (nemohlo zaniknúť), nemožno súdnym rozhodnutím, či už deklaratórne alebo konštitutívne, určiť, že nehnuteľnosti záložným právom zaťažene nie sú, nakoľko by to bolo v rozpore so skutočnosťou. V tomto smere žalovaný poukázal predovšetkým na § 217 ods. 1 prvá veta CSP, podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ak by tunajší súd bez opory v ustanovení § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka určil neexistenciu záložného práva v dôsledku dôvodu, ktorý nie je zákonným dôvodom zániku záložného práva, konal by v rozpore s článkom 2 ods. 2 Ústavy SR, z ktorého pre súd vyplýva jedna zo základných zásad materiálneho právneho štátu, ktorou sú viazané orgány verejnej moci a síce, že všetko je zakázané, čo nie je dovolené. Už aj vo vyjadrení k žalobe žalovaný uviedol, že žalobkyňa môže podať inú adekvátnu žalobu, ktorou sa vie domôcť účinne ochrany svojich práv. Účinne v tom zmysle, že tá žaloba má byť materiálne preskúmateľná, teda či sú naplnené všetky jednak procesné podmienky prípustnosti takej žaloby a jednak hmotnoprávne dôvody. Keďže taká žaloba je žalobou o plnenie, má dokonca prednosť pred určovacou žalobou. Vzhľadom na uvedené žalovaný zotrval na jeho tvrdení o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pretože je tu negatívna žaloba, ktorá má prednosť pred určovacou žalobou. Pokiaľ ešte žalobkyňa na pojednávaní namietala aj neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, tak potom žalovaný namietol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na jeho strane, pretože stranou sporu nie sú všetci, ktorí ňou majú byť.

9. Súd sa vo veci ďalej oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými žalobkyňou jednak k žalobe a jednak k jej replike (vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovaného k žalobe), ďalej predloženými žalobkyňou na pojednávaní a tiež s aktuálnym výpisom z LV č. XXX k.ú. I. O.. Ďalej sa súd oboznámil s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 6Csp/17/2018, 6Csp/2/2016 a 6C/118/2013.

10. Po zhodnotení vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné skutočnosti:

11. Z LV č. XXX k.ú. I. O., obec A. E., okres I. U. bolo zistené, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. KN-C č. XXX a pozemkov parc. KN-C č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a parc. KN-C č. XXX, záhrada o výmere XXX m². Ako ťarcha je na uvedenom LV v časti C zapísané v prospech žalovaného: DPS financial consulting, s.r.o., so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 46 713 930 (ďalej len „DPS financial consulting, s.r.o.“) záložné právo ku všetkým nehnuteľnostiam zapísaným na tomto LV, a to podľa Zmluvy o zriadení záložného práva č. V XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX v spojení so Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX.

12. Dňa 09.12.2003 bola medzi spoločnosťou OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Štúrova 5, IČO: 31 318 916 (ďalej len „OTP Banka Slovensko, a.s.“) ako záložným veriteľom, žalobkyňou V. Y., v tom čase s priezviskom G., ako záložcom a D. A., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom I. U., D. XXXX/XX (ďalej len „D. A.“) ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobkyne, zapísaných na LV č. XXX k.ú. I. O., na zabezpečenie pohľadávky OTP Banka Slovensko, a.s. vyplývajúcej zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa XX.XX.XXXX v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa XX.XX.XXXX, ktorú uzavreli OTP Banka Slovensko, a.s. ako veriteľ a dlžník D. A.. Vklad záložného práva na základe uvedenej záložnej zmluvy do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra I. U. dňa XX.XX.XXXX pod č. V XXXX/XX.

13. OTP Banka Slovensko, a.s. listom zo dňa 08.11.2012 adresovaným dlžníkovi D. A. a žalobkyni vyhlásila úver vyplývajúci zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa XX.XX.XXXX za predčasne splatný, pričom zároveň vyzvala na zaplatenie celkovej sumy XX.XXX,XX eur v lehote 10 dní od doručenia uvedeného listu.

14. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou dňa 06.12.2017 medzi OTP Banka Slovensko, a.s. ako postupcom a DPS financial consulting, s.r.o. (žalovaný) ako postupníkom boli postúpené pohľadávky postupcu na postupníka uvedené v článku III. - Predmet postúpenia uvedenej zmluvy. OTP Banka Slovensko, a.s. ďalej listom zo dňa 08.12.2017 žalobkyni oznámila, že Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou dňa 06.12.2017 so spoločnosťou DPS Financial Consulting, s.r.o. ako postupníkom postúpila pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa 30.06.2003 spolu s príslušenstvom a všetkými právami z akéhokoľvek zabezpečenia na tohto postupníka.

15. Ďalej bolo zistené, že uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 6Csp/17/2018 zo dňa 18.05.2018 (v konaní vedenom pod sp.zn. 6Csp/17/2018) bolo na základe návrhu terajšej žalobkyne nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola spoločnosti DUPOS dražobná, spol. s r.o., so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 36 233 935, ako druhej strane, uložená povinnosť zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby predajom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, okres I. U., obec A. E., k.ú. I. O. ako rodinný dom súp. č. XXX a pozemky parc. KN-C č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a parc. KN-C č. XXX, záhrada o výmere XXX m² (teda nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalobkyne), a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok I. uvedeného uznesenia), pričom terajšej žalobkyni bola zároveň uložená povinnosť v lehote 21 dní od právoplatnosti uvedeného uznesenia podať voči spoločnosti DPS Financial Consulting, s.r.o. (resp. voči záložnému veriteľovi aktuálnemu v čase podania žaloby) žalobu vo veci samej, ktorej predmetom bude určenie, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku I. uvedeného uznesenia (teda nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX k.ú. I. O.) nie sú zaťažené záložným právom, ktorého vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra I. U. dňa XX.XX.XXXX pod č. V XXXX/XX (výrok III. uvedeného uznesenia). Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.06.2018 a vykonateľnosť ohľadne jeho výroku I. dňa 21.05.2018. V odôvodnení uvedeného uznesenia bolo o.i. konštatované, že existuje značná pravdepodobnosť, že došlo k premlčaniu záložného práva zo záložnej zmluvy zo dňa 09.12.2003, keďže bolo osvedčené, že predčasná splatnosť pohľadávky, ktorú zabezpečuje predmetné záložné právo (pohľadávka zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa 30.06.2003), nastala dňa 08.11.2012 a keďže dlžník D. A. túto pohľadávku riadne a včas nesplatil v lehote k tomu určenej (10 dní od doručenia listu o predčasnosti splatnosti úveru), tak záložný veriteľ mohol záložné právo uplatniť, t.j. začať s jeho výkonom, už koncom roka 2012 (článok 8 záložnej zmluvy). Preto výkon záložného práva v roku 2018 možno považovať s ohľadom na vznesenú námietku jeho premlčania za výkon premlčaného práva. Zároveň bolo v odôvodnení uvedeného uznesenia uvedené, že pri nariadení predmetného neodkladného opatrenia nebolo možné definitívne ustáliť otázku, či došlo alebo nedošlo k premlčaniu predmetného záložného práva, pretože je potrebné skúmať, či nedošlo k prerušeniu, či pretrhnutiu premlčacej doby, pričom táto otázka môže byť konečným spôsobom vyriešená len v konaní o veci samej, na podanie žaloby ktorej bola v stanovenej lehote žalobkyňa odkázaná podľa § 336 ods. 1 CSP.

16. Tiež bolo zistené, že žalobou doručenou súdu dňa 18.07.2016 (konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 6Csp/2/2016) sa spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. ako žalobca voči D. A. ako žalovanému domáhala zaplata celkovej sumy 9.735,45 eur, ďalej úroku z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 1.685 eur od 13.06.2015 do zaplata a úroku z omeškania vo výške 7% ročne zo sumy 24.188,30 eur od 13.06.2015 do zaplata a náhrady trov konania, a to titulom vyúčtovaného bežného úroku (8.093,65 eur) a vyúčtovaných poplatkov (1.641,80 eur) na základe Zmluvy o hypotekárnom úvere č. 004/4003/13HU uzavretej medzi uvedenými účastníkmi dňa 30.06.2003 v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa 19.12.2003. Tunajší súd v uvedenom konaní výzvou zo dňa 20.01.2017 (č.l. 104 uvedeného spisu) vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby postupujúc podľa § 138 CSP s konštatovaním, že uplatnený nárok je premlčaný s ohľadom na vtedajšie znenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže následne na základe tejto výzvy súdu zbral žalobca žalobu v celom rozsahu späť, tunajší súd uznesením sp.zn. 6Csp/2/2016 zo dňa 28.02.2017 konanie postupujúc podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.03.2017.

17. Napokon bolo zistené, že žalobou doručenou súdu osobne dňa 26.08.2013 (konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 6C/118/2013) sa terajšia žalobkyňa domáhala o.i. žalovaných aj voči spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s. (ako žalovanému 1/) a D. A. (ako žalovanému 2/) určenia, že zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 09.12.2003 je neplatná (prvý petit žaloby). V uvedenej veci bolo na základe návrhu terajšej žalobkyne zároveň vydané predbežné opatrenie, ktorým bolo spoločnosti DRAŽOBNÍK, s.r.o., so sídlom Košice, Hviezdoslavova 6, IČO: 36 764 281 uložené zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby predajom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. I. O., obec

A. E., pričom vo zvyšnej časti bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.10.2013. V uvedenej veci bola ďalej rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6C/118/2013-395 zo dňa 20.05.2015 uvedená žaloba v celom rozsahu ako nedôvodná zamietnutá, pričom uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/596/2015-449 zo dňa 28.04.2016 dňa 20.07.2016.

18. V danom prípade bola medzi stranami sporná jednak otázka platnosti postúpenia pohľadávky voči dlžníkovi D. A. zo spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s. na žalovaného, hoci žaloba bola pôvodne koncipovaná tak, že žalobkyňa jej platnosť nespochybňovala. Predovšetkým však bolo ďalej medzi stranami sporné to, či je na požadovanom určení (určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom) naliehavý právny záujem, či sa žalobkyňa vôbec môže domáhať takéhoto určenia a ďalej to, či je premlčaná záložným právom zabezpečovaná pohľadávka a takisto aj záložné právo.

19. Súd sa tak v prvom rade zaoberal prípustnosťou takejto určovacej žaloby a s tým spojenou existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keďže tento nevyplýva z osobitného právneho predpisu. Žalobkyňa sa v tejto veci domáhala určenia, že v petite žaloby uvedené nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného. V zmysle § 137 písm. c) CSP sa žalobou možno domáhať, aby sa rozhodovalo najmä o určení, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Žalobkyňa tento naliehavý právny záujem odôvodňovala ochranou jej vlastníckeho práva pred nezákonne konanou dražbou, ďalej tým, že žalovaný pokračuje v úkonoch smerujúcich k výkonu záložného práva, a teda z dôvodu právnej istoty a takisto aj tým, že sa definitívne odvráti do budúcnosti prípadné súdny spory o neplatnosť dobrovoľnej dražby z dôvodu premlčania a odstráni sa stav neistoty, či predmetné nehnuteľnosti sú naďalej zaťažené záložným právom. V danej súvislosti súd zdôrazňuje, že naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby existuje vtedy, keď bez uvedeného určenia je postavenie žalobcu neisté. Za takéto neisté postavenie pritom súd považuje v uvedenom prípade aj pozíciu žalobkyne, ktorá je - s ohľadom na námietku premlčania - presvedčená o nemožnosti postihu svojho majetku (označených nehnuteľností) výkonom záložného práva zo strany žalovaného, pričom týmto výkonom jej žalovaný reálne hrozí a nemá inú možnosť ako svoje postavenie, resp. postavenie žalovaného vo vzťahu k jej nehnuteľnostiam zmeniť. Možnosť realizácie záložného práva v prospech žalovaného vyplýva z príslušnej evidencie (katastra nehnuteľností), v ktorej je záložné právo zapísané, keďže z uvedeného zápisu nevyplýva žiadne jeho obmedzenie. Na ustálenie pozície žalobkyne ako jediného a výlučného subjektu oprávneného disponovať s predmetnými nehnuteľnosťami a tým aj odstránenie možnosti realizácie záložného práva zo strany žalovaného k týmto nehnuteľnostiam vzhľadom na zápis o existencii záložného práva, súd považuje podanú žalobu za prípustnú a naliehavý právny záujem na požadovanom určení za daný. Inak povedané, žalobkyňa nemá inú možnosť, ako stav svojich nehnuteľností vo vzťahu k zapísanému záložnému právu ustáliť a v príslušnom registri zmeniť, než práve na základe podanej žaloby. Bez uvedeného určenia totiž príslušný okresný úrad, katastrálny odbor zmeny vo svojej evidencii nevykoná. Navyše je potrebné dodať aj to, že žalobkyňa bola (v súlade s ust. § 336 ods. 1 CSP) tunajším súdom v konaní vedenom pod sp.zn. 6Csp/17/2018 uložená povinnosť podať určovaciu žalobu, ktorej predmetom bude práve určenie, že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom (uznesenie tunajšieho súdu sp.zn. 6Csp/17/2018 zo dňa 18.05.2018). Len na margo námietok žalovaného súd dodáva, že tunajší súd v predmetnom konaní vydal rozhodnutie v prospech žalobkyne, a preto nebol dôvod, aby žalobkyňa podávala voči nemu odvolanie (ako uvádzal právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 17.06.2019), resp. na takéto odvolanie by nebola ani oprávnená (viď ust. § 359 CSP). S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti teda súd dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

20. Po kladnom vyriešení procesnej otázky prípustnosti určovacej žaloby pristúpil súd k hmotnoprávnej stránke veci, konkrétne k posúdeniu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 06.12.2017 a predovšetkým potom k posúdeniu premlčania zabezpečovanej pohľadávky a takisto aj premlčania záložného práva a konečne aj k posúdeniu možnosti či nemožnosti vyhovieť navrhovanému petitu.

21. Vo vzťahu k otázke platnosti postúpenia pohľadávky voči dlžníkovi D. A. zo spoločnosti OTP Banka Slovensko, a.s. na žalovaného súd v prvom rade uvádza, že tvrdenia žalobkyne boli v tejto časti do istej miery protichodné, keďže na jednej strane z jej žaloby vyplýva, že túto zmluvu považuje za platnú, avšak na strane druhej prostredníctvom svojho zástupcu na pojednávaní dňa 17.06.2019 jej platnosť spochybňovala. V rámci prejudiciálneho právneho posúdenia platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky sa súd nestotožnil s argumentáciou žalobkyne, resp. jej zástupcu ohľadom neplatnosti tejto zmluvy, a to z

nasledujúcich dôvodov: Vo vzťahu k predmetu postúpenia tejto zmluvy súd konštatuje, že tento považuje za dostatočne určitý, nakoľko z článku III. zmluvy v spojení s jej prílohami 1a), 1b) je tento predmet náležite špecifikovaný. Súd sa súčasne nestotožnil ani s druhou výhradou žalobkyne, teda že táto zmluva je neplatná z dôvodu nedostatku oprávnenia Ing. G. Y. na podpis tejto zmluvy. Súd pritom aplikoval ust. § 15 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého: Kto bol pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou, je splnomocnený na všetky úkony, ku ktorým pri tejto činnosti obvykle dochádza. V tomto ustanovení je upravený určitý špeciálny druh zákonného splnomocnenia, pričom toto špeciálne splnomocnenie má každý, kto bol pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou a ten je potom oprávnený na všetky úkony, ku ktorým obvykle pri tejto činnosti dochádza. To je potom podľa názoru súdu aj prípad Ing. G. Y., ktorá je v zmluve označená svojou funkciou ako riaditeľka odboru Q. out & D.. Za daných okolností, rešpektujúc súčasne aj prioritu výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, dospel súd k záveru, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky je platná, pričom na jej platnosť na pojednávaní poukazoval aj právny zástupca žalovaného.

22. Pokiaľ ide o premlčanie, súd poukazuje na ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Zohľadňujúc poslednú vetu tohto ustanovenia súd skúmal, či a prípadne kedy došlo k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky, ktorou bola v danom prípade pohľadávka žalovaného voči dlžníkovi D. A., keď táto vznikla na základe zmluvy o úvere (Zmluva o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa XX.XX.XXXX), pričom daná pohľadávka prešla na žalovaného v dôsledku vyššie uvedenej (a posudzovanej) zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX. Hoci sa v danom prípade jednalo o zmluvu o úvere, teda tzv. absolútny obchod, je potrebné zdôrazniť, že zmluva o úvere je tzv. typovou zmluvou podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, teda zmluvou, ktorú právny predchodca žalovaného uzatváral vo viacerých prípadoch a bolo obvyklé, že spotrebiteľ (D. A.) obsah zmluvy o úvere podstatným spôsobom neovplyvnil. Išlo teda o vzťah podnikateľa (obchodníka) a nepodnikateľa (spotrebiteľa), pre ktorý je typický nepodnikateľský účel zmluvy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby, v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku (viď obdobne napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.02.2018 sp.zn. 1Cdo/23/2017). Preto súd vychádzal z trojročnej premlčacej lehoty (§ 101 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ ide o jej počiatok, beh a uplynutie premlčacej doby, súd sa stotožňuje s lehotami uvedenými vo výzve tunajšieho súdu zo dňa 20.01.2017 vo veci vedenej pod sp.zn. 6Csp/2/2016 (č.l. 104 uvedeného spisu), kde súd konštatoval, že dňom 14.12.2012 začala plynúť 3-ročná premlčacia lehota, ktorá spočívala v termíne od 17.07.2015 (kedy podal právny predchodca žalovaného návrh na vykonanie exekúcie) do 19.12.2015 (kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Od 20.12.2015 tak začala premlčacia doba opäť plynúť a uplynula dňom 18.05.2016. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné ešte zdôrazniť, že tieto závery súdu právny predchodca žalovaného nielenže nespochybňoval, ale vo svojej podstate sa s nimi stotožnil, nakoľko touto výzvou bol vyzvaný na späťvzatie žaloby, čo aj následne svojim podaním zo dňa 02.02.2017 učinil a súd na základe uvedeného späťvzatia konanie zastavil.

23. Pokiaľ ide o procesnú obranu žalovaného, v rámci ktorej namietal, že súd musí najskôr skúmať, či sa dlžník D. A. dovolal premlčania pohľadávky zo zmluvy o úvere a až následne je možné namietat premlčanie záložného práva, súd uvádza, že takú obranu nepovažuje za relevantnú, keďže ust. § 100 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka nevyžaduje vznesenie námietky premlčania zabezpečovanej pohľadávky. Podľa názoru súdu je tak potrebné skúmať iba to, kedy uplynie premlčacia doba zabezpečovanej pohľadávky a teda nie je v danom prípade právne relevantné to, či bola dlžníkom vo vzťahu k právu veriteľa domáhať sa splnenia zabezpečovanej pohľadávky aj vznesená námietka premlčania. V danej súvislosti súd podporne odkazuje na odbornú literatúru (Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Zväzok (Všeobecná časť). Veľký komentár, 2. Aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2014, s. 646), prípadne na príliehavú judikatúru (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.08.2012 sp.zn. 21Cdo 4373/2011, kde súd zdôraznil, že je potrebné, aby márne uplynula premlčacia doba k uplatneniu zabezpečenej pohľadávky, pričom nepodmienil túto skutočnosť vznesením námietky premlčania, príp. aj nález Ústavného súdu SR zo dňa 08.12.2011 sp.zn. II. ÚS 250/2011, kde sa ústavný súd v rámci odôvodnenia svojho nálezu zaoberal aj touto otázkou). Preto nebolo, podľa názoru súdu, podstatné to, či žalobkyňa preukázala alebo nepreukázala, že by sa bol dlžník D. A. účinne

dovolal premlčania zabezpečovanej pohľadávky, ako uvádzal žalovaný, podstatným bolo totiž iba to, či uplynula premlčacia doba zabezpečovanej pohľadávky. To bol ostatne aj dôvod, pre ktorý súd nevykonal navrhovaný výsluch D. A., ako navrhovala žalobkyňa, keďže tento bol nadbytočný a jeho vykonanie by bolo v rozpore so zásadnou hospodárnosťou konania.

24. Súd sa ďalej zaoberal otázkou, či je premlčané aj predmetné záložné právo, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktorú uzatvorili dňa 09.12.2003 právny predchodca žalovaného, žalobkyňa a D. A. a ktorej vklad bol povolený Správou katastra I. U. dňa XX.XX.XXXX pod č. V 1547/03. Tu je v prvom rade je potrebné uviesť, že záložné právo ako majetkové právo podlieha premlčaniu, pričom premlčacia doba je v uvedenom prípade s poukazom na § 101 Občianskeho zákonníka trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz. Súčasne je potrebné zopakovať, že k premlčaniu záložného práva nemôže dôjsť skôr, ako by došlo k premlčaniu pohľadávky záložným právom zabezpečenej. To znamená, že plynutie premlčacej doby pri premlčaní záložného práva zdieľa osud premlčacej doby pohľadávky, ktorej splnenie bolo záložným právom zabezpečené. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby záložného práva, súd konštatuje, že tento sa zhoduje so začiatkom plynutia premlčacej doby zabezpečovanej pohľadávky, t.j. dňom 14.12.2012 začala plynúť táto 3-ročná premlčacia lehota. Táto spočívala v termíne od 30.08.2013, kedy dražobník oznámil dražbu predmetných nehnuteľností do 03.10.2013, kedy dražobník upustil od dražby. S ohľadom na skutočnosť, že premlčacia doba na výkon záložného práva začala plynúť dňa 14.12.2012, pričom spočívala iba v období od 30.08.2013 do 03.10.2013, uplynula (by) skôr ako 18.05.2016 (kedy uplynula premlčacia doba zabezpečovanej pohľadávky). S ohľadom na zákonnú úpravu (konkrétne ust. § 100 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka), ktorá vylučuje premlčanie záložného práva skôr, ako sa premlčí zabezpečovaná pohľadávka, je potrebné uzavrieť, že záložné právo sa premlčalo v rovnaký deň ako zabezpečovaná pohľadávka, t.j. dňa 18.05.2016.

25. V danej súvislosti súd iba dopĺňa, že žalovaný a ani jeho právny predchodca si neuplatnili svoje právo ani na súde a ani u iného príslušného orgánu, a preto je nadbytočné sa zaoberať ďalším predpokladom pre spočívanie premlčacej doby záložného práva, teda pokračovaním v začatom konaní (§ 112 Občianskeho zákonníka). Z vykonaných dôkazov (konkrétne z bodu 8. záložnej zmluvy) pritom vyplýva viacero možností, ako mohol právny predchodca žalovaného začať s výkonom záložného práva. Hoci došlo novelou Občianskeho zákonníka vykonanou zákonom č. 106/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.06.2014 (viď ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879r Občianskeho zákonníka) k redukcii týchto možností výkonu záložného práva zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorou bezpochyby bola aj predmetná záložná zmluva), zostali právnomu predchodcovi žalovaného zachované dva spôsoby výkonu záložného práva, a to jednak predaj na dobrovoľnej dražbe podľa osobitného zákona - zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a súčasne aj exekučný predaj podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Ak sa teda potom žalovaný v rámci svojej procesnej obrany bránil tým, že k upusteniu od dražby došlo v dôsledku súdneho rozhodnutia (uznesenia Okresného súdu I. U. zo dňa 27.09.2013 č.k. 6C/118/2013-84) a nie z vôle právneho predchodcu žalovaného ako záložného veriteľa, je potrebné zdôrazniť, že povinnosť zdržať sa realizácie dobrovoľnej dražby nebola uložená jemu (ako nesprávne uvádzal, ale spoločnosti DRAŽOBNÍK, s.r.o.), ale predovšetkým mal právny predchodca žalovaného zachovanú stále ešte možnosť realizovať záložné právo exekučným predajom. Tento druhý spôsob však právny predchodca žalovaného nevyužil a preto skutočne došlo - v dôsledku neuplatnenia záložného práva - k jeho premlčaniu.

26. Ak potom žalovaný argumentoval tým, že záložné právo žalovaného premlčané nie je s ohľadom na informatívnu poznámku č. 46/13 o oznámení o začatí výkonu záložného práva právnym predchodcom žalovaného zapísanou na príslušnom LV č. XXX, súd uvádza, že ani táto procesná obrana nie je relevantná. V danej súvislosti je totiž potrebné zdôrazniť, že táto informatívna poznámka nezodpovedá (s ohľadom na upustenie od dražby zo dňa 03.10.2013) skutočnosti. Okresný úrad, katastrálny odbor tak mal uvedenú poznámku zrušiť, a to či už bez návrhu alebo na návrh toho, kto podal návrh na jej zápis, nakoľko pominuli dôvody pre jej zápis (viď ust. § 39 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastrálnych nehnuteľnostiach a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov). Za daných okolností preto nemôže byť zápis neaktuálnej informatívnej poznámky dôvodom pre spočívanie danej premlčacej doby.

27. Keďže súd konštatoval premlčanie ako zabezpečovanej pohľadávky, tak aj záložného práva, bolo potrebné vyriešiť ešte otázku (ne)možnosti navrhovaného petitu. Pri riešení tejto problematiky súd aplikoval prilihavý rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 21.12.2010 sp.zn. 21Cdo 2185/2009, podľa ktorého sa môže záložca úspešne domáhať určenia, že tu záložné právo nie je, ak sa dôvodne dovolal premlčania záložného práva a ak je na takom určení naliehavý právny záujem. Podstata tohto rozhodnutia teda spočíva v tom, že ak sa záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, nie je možné zamietnuť jeho žalobu o určenie, že tu nie je premlčané záložné právo, a to s poukazom na to, že premlčanie nie je dôvodom zániku záložného práva a že premlčané záložné právo je iba oslabené o tzv. nárok a jedná sa o tzv. naturálne právo. Ak sa totiž záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu, a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Opačný názor by totiž vo svojich dôsledkoch popieral význam premlčania záložného práva. Záložné právo je teda za daných okolností iba naturálnou obligáciou, ktorá je z dôvodu vznesenia námietky premlčania nevykonateľná, a preto žaloba o určenie, že vec nie je zaťažená záložným právom, vedie k odstráneniu stavu právnej neistoty vlastníka vecí, pričom iná žaloba, ktorá by viedla k výmazu záložného práva z príslušného registra (katastra nehnuteľností) neprichádza do úvahy. Uvedené rozhodnutie pritom rezonuje aj v rozhodovacej činnosti slovenských súdov, keď tieto závery si osvojil napríklad Krajský súd v Žiline v rozsudku zo dňa 26.09.2013 vo veci sp.zn. 14Cob/246/2012, príp. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 24.02.2014 vo veci sp.zn. 7Co 164/2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné zo dňa 13.06.2013 vo veci sp.zn. 6C 15/2013 alebo Okresný súd Trenčín v rozsudku zo dňa 18.10.2018 vo veci sp.zn. 37Cb/118/2017.

28. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody preto súd žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyni, ktorá mala vo veci plný úspech (keďže jej žalobe bolo vyhovené), proti žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. O konkrétnej výške priznaných trov súd s poukazom na § 262 ods. 2 CSP rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien.